



Ohje tutkimustyypiselle opinnäytetyölle

Opinnäytetyökoordinaattorit

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Haaga-Helian amk-tutkinnot

Amk-opinnäytetyöohje

2022

Tiivistelmä

Tekijä(t) Tekijöiden nimet peräkkäin etunimi ennen sukunimeä. Aakkostus sukunimen mukaan.
Tutkinto Esimerkiksi Tradenomi, Restonomi, Liikunnanohjaaja, Medianomi (poista tarpeettomat).
Raportin/Opinnäytetyön nimi Kirjoita tähän työsi otsikko.
Sivu- ja liitesivumäärä x + y
<p>Tiivistelmässä esitetään työn keskeiset kohdat siten, että lukija ymmärtää tiivistelmän luettuaan raportin sisältämät pääasiat. Tiivistelmässä esitetään selvitetävän asian tausta, työn tavoite ja rajaus, keskeinen tietoperusta, työn toteutustapa, ajankohta, käytetyt menetelmät sekä tulokset ja päätelmät.</p> <p>Tiivistelmä etenee raportin mukaisessa järjestyksessä. Se on kuin raportti pienoiskoossa. Tiivistelmän pitää olla itsenäinen kokonaisuus, joka on ymmärrettävissä raporttia lukematta.</p> <p>Tiivistelmä kirjoitetaan asiatyylillä, tiiviisti ja ymmärrettävästi. Siinä käytetään kokonaisia lauseita ja virkkeitä. Se kirjoitetaan passiivissa ja kolmannessa persoonassa (tekijä/tekijät) eikä ensimmäisessä persoonassa (minä, me).</p> <p>Tiivistelmässä käytetään imperfektiä, kun viitataan aiemmin julkaistuihin tutkimuksiin, oman tutkimuksen kulkuun tai omiin ja muiden tuloksiin. Perfektiä (esimerkiksi on käyttänyt/ollut/havainnut) käytetään tutkimustulosten ja päätelmien esittämiseen. Aikamuoto on preesens, jos raportissa esitellään yleistettävissä olevia tuloksia. Preesensia käytetään myös silloin, kun kuvataan tuotoksen käyttöä.</p> <p>Tiivistelmä on enintään yhden sivun pituinen. Siinä tulee olla vähintään kolme tekstikappaletta, jotka erotetaan toisistaan yhdellä tyhjällä rivillä. Tiivistelmä ei saa sisältää lähdeviitteitä.</p>
Asiasanat Tärkeysjärjestyksessä 3–6 asiasanaa, jotka kuvaavat työn sisältöä parhaiten. Hyödynnä asiasanastoja http://finto.fi/fi/ ja https://annif.org/

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Raportin rakenne.....	3
2.1	Johdanto	3
2.2	Tietoperusta	3
2.3	Tutkimuksen toteutus	3
2.4	Tulokset	4
2.5	Pohdinta.....	5
2.6	Lähteet.....	5
2.7	Liitteet	5
	Lähteet.....	7
	Liitteet.....	8
	Liite 1. Perinteisen raportin rakenne tutkimuksellisessa opinnäytetyössä	8

1 Johdanto

Tutkimuksellisessa opinnäytetyössä pyritään ratkaisemaan jokin tiedollinen ongelma, esimerkiksi millaisia asiakkaamme ovat, millaisia palveluita asiakkaat arvostavat, millainen sijoitusstrategia piensijoittajilla on, miten tyytyväisiä työntekijät ovat palkitsemisjärjestelmään, mitkä ovat etätöiden haasteet ja mahdollisuudet, miten pandemia-aika vaikuttaa ostokäyttäytymiseen tai millaisena organisaatiomuutos koetaan. Ratkaisua näihin kysymyksiin haetaan keräämällä aineistoa. Aineisto kerätään yleensä itse, mutta voit käyttää myös valmiita aineistoja, tietokantoja tai rekistereitä.

Aineistoa kerätään joko määrällisesti eli kvantitatiivisesti tai laadullisesti eli kvalitatiivisesti. Aineistoa voi kerätä myös molemmilla tavoilla, jolloin kyseessä on monimenetelmällisyttä eli menetelmätriangulaatiota hyödyntävä opinnäytetyö. Tällöin tosin on mahdollista, että opinnäytetyöstä tulee liian laaja. Keskustele menetelmävalinnoista ohjaajasi kanssa.

Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimusote sopii parhaiten tilanteeseen, jossa suuresta kohderyhmästä halutaan saada mahdollisimman edustavasti luvuiksi muunnettua tietoa. Aineisto voidaan kerätä kaikilta kohderyhmän jäseniltä (kokonaistutkimus) tai vain osajoukolta, joka on valittu joko satunnaisuuteen (otos) tai ei-satunnaisuuteen (näyte) perustuvalla menetelmällä. Aineistoa kerätään tyypillisesti kyselylomakkeella ja analysoidaan tilastollisin menetelmin. Vaikka tutkimusote on määrällinen, kyselylomakkeessa on tyypillisesti myös joitakin avoimia kysymyksiä, jotka analysoidaan laadullisilla menetelmillä.

Kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa pyritään kuvaamaan, ymmärtämään tai tulkitsemaan ilmiöitä syvällisemmin kuin määrällisellä tutkimuksella. Tutkittavia kohteita on tyypillisesti 6 – 12. Esimerkiksi haastellaan kuutta työntekijää tai viittä ryhmää, analysoidaan kymmentä dokumenttia, havainnoidaan kahdeksaa ravintolaa tai videoidaan kahdeksan tapahtumaa. Dokumentti voi olla esimerkiksi kirja, artikkeli, raportti, uutinen, blogi, kotisivu, twiitti, resepti, ilmoitus, mainos. Aineistoa analysoidaan laadullisin menetelmin, esimerkiksi jäsentelemällä, teemoittamalla, tyypittämällä tai tiivistämällä, jotka ovat tyypillisiä sisällönanalyysin menetelmiä.

Huomaa, että asiantuntijahaastattelut, jotka teet tietoperustan rakentamista varten, ovat verrannollisia lähteisiin. Niitä ei käsitellä laadullisen menetelmin vaan referoimalla kuten lähteitä. Asiantuntijoihin viitataan henkilön nimellä tai peitenimellä esimerkiksi Asiantuntija A. Asiantuntijahaastattelusta tehdään sekä tekstiviitemerkintä että lähdemerkintä lähdeluetteloon. Asiantuntijahaastatteluja voi olla yksi tai useampia, määrällä ei ole merkitystä toisin kuin tutkimushaastattelussa. Asiantuntijaan viittaamista voi tietoperustan lisäksi olla myös pohdinnassa, kun taas tutkimushaastattelujen toteutus ja tulokset raportoidaan raportin empiirisessä osassa. Tutkimushaastatteluista ei tehdä lähdemerkintää.

Huomaa myös, että aineistosi saattaa muodostaa tietosuojalain mukaisen henkilörekisterin. Henkilötietoja ovat kaikki yksittäiset tiedot, joita yhdistelemällä henkilö voidaan tunnistaa suoraan tai välillisesti. Ole erityisen tarkka tietosuojaa-asetuksen (GDPR) vaatimusten täyttymisestä esimerkiksi, kun yhteystietoja kysytään vastaajien kesken arvottavaa palkintoa, jatkohaastatteluita tai työpajatyöskentelyä varten. (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022, 20.)

Keskustele toimeksiantajan kanssa, onko opinnäytetyösi sellainen, että toimeksiantaja haluaa rajoittaa sen julkaisua Theseuksessa. Huomaa, että salaisia opinnäytetöitä ei saa tehdä: kaikki opinnäytetyöt julkaistaan Theseuksessa. Jos toimeksiantaja ei salli opinnäytetyöraportin julkaisua Theseuksen julkisessa kokoelmassa, työ julkaistaan Theseuksen käyttörajatussa kokoelmassa, jossa työn otsikko ja tiivistelmä ovat avoimesti luettavissa. Käyttörajatun kokoelman kokonaisia opinnäytetyöraportteja voi lukea Haaga-Helian verkkotunnuksilla. Henkilö, jolla ei ole Haaga-Helian verkkotunnuksia, saa työn kuitenkin luettavakseen tulella kirjastoon tai pyytämällä sen Kirjaston kautta sähköpostiinsa.

2 Raportin rakenne

Tutkimustyyppisen opinnäytetyön raportti noudattaa lähes aina perinteisen raportin rakennetta: johdanto, tietoperusta, empiirisestä osa, pohdinta, lähteet ja liitteet (liite 1).

2.1 Johdanto

Johdanto-luvussa esittele tutkimuksen tausta, tavoitteet, tutkimusmenetelmä, tutkimusongelma (pää- ja alaongelmat) ja rajaukset. Lisäksi voit esitellä lyhyesti toimeksiantaja, jonka tarkempi esittely tulee empiiriseen osaan.

Noudata johdannon tekstin laatimisessa ohjetta Raportointiohje pitkille raporteille ja opinnäytetyölle, jossa on esitelty myös peittomatriisi, joka usein sisällytetään tutkimustyyppisen opinnäytetyön Johdanto-lukuun (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022, 4).

2.2 Tietoperusta

Kaikkiin opinnäytetöihin, myös tutkimuksellisiin töihin, laaditaan tietoperusta, joka linkittyy tutkittavaan ilmiöön. Tietoperustan ja empiirisen osuuden välillä on oltava selvä yhteys. Keskustele tietoperustan teemoista ja rakenteesta ohjaajasi kanssa. Peittomatriisi auttaa sinua rajaamaan tietoperustan teemat niin, että ne linkittyvät tutkittavaan ilmiöön.

2.3 Tutkimuksen toteutus

Opinnäytetyön empiirinen osa koostuu tutkimuksen toteutuksen ja tulosten esittelyistä. Tutkimuksen toteutusosassa esitellään

- tutkimusote perusteluineen
- tutkimuksen kohderyhmä ja sen valinta perusteluineen
- aineiston keräämisen tai tuottamisen menetelmävalinnat perusteluineen
- aineiston tuottamisen konkreettinen toteutus- tai työtapakuvaus
- aineiston analysointimenetelmät ja tehtyjen valintojen perustelut.

Kuvauksen tulee olla konkreettinen ja niin tarkka, että joku toinen voi tarvittaessa toistaa saman tutkimusprojektin. Tärkeää on aina perustella menetelmävalinnat hyödyntäen aiheeseen sopivia ja luotettavia menetelmälähteitä. Lähteen määrittämä teksti ei saa sisältää omaa tekemistä kuvaavaa tekstiä. Käytännössä helpointa on ensin lainata lähdeä ja lähdeviitemerkinnän jälkeen kertoa omat ratkaisut kappaleen lopussa.

Kyselylomakkeiden laatimiseen ja aineiston keräämiseen voit käyttää Haaga-Helian verkkotunnuksilla [Webropol-työkalua](#). Jos käytät muuta työkalua (esimerkiksi SurveyMonkey, SurveyPal, Questback, Zeffi, Google Forms), esimerkiksi toimeksiantajan toiveesta, varmista tuki toimeksiantajalta, sillä Haaga-Heliasta saa tukea vain Webropol-työkalun käyttöön.

2.4 Tulokset

Empiirisen osan tulokset esitellään objektiivisesti, aineistoon perustuen ja johdonmukaisesti tutkimuskysymyksiin peilaten. Esittele tulososassa

- aineisto eli vastaajien taustatiedot
- tulokset jäsennehtynä tutkimustavoitteiden mukaisiin alalukuihin
- keskeisiä tuloksia havainnollistaen niitä kuvilla ja taulukoilla.
- tarpeen mukaan tulosten yhteenveto eli objektiivinen koonti päätuloksista.

Huomaa, että kaikkien kuvien ja taulukoiden on oltava saavutettavia eli niille on määriteltävä vaihtoehtoiset tekstit eli alt-tekstit. Lisäksi taulukoissa ei saa käyttää yhdistettyjä soluja ja taulukon ensimmäinen rivi pitää määritellä toistuvaksi tunnisteeksi. Taulukon tekstin tyyliksi valitse Table-tyyli. Tarkempia ohjeita kuvien ja taulukoiden laatimiseen on yleisessä raportointiohjeessa. (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022, 7–10.)

Määrällisen tutkimuksen analyysijä on mahdollista tehdä esimerkiksi [Webropolin](#) omalla analytiikalla (Raportointi ja Professional Statistics) ja [SPSS-tilasto-ohjelmalla](#), jonka voit ilmaiseksi asentaa omaan koneeseen. Määrällisen analyysin korrelaatio- ja testitaulukoiden tulokset kuvaillaan asiayhteydessään, mutta itse taulukot sijoitetaan liitteisiin. Kuvien laatimisessa voit hyödyntää myös Exceliä, mutta sen ominaisuudet varsinaisissa analyysissä ovat rajalliset. Avoimia vastauksia voit havainnollistaa esimerkiksi frekvenssitaulukolla tai sanapilvellä (esimerkiksi Wordart).

Laadullisten aineistojen analysointi on usein mahdollista tehdä Wordia tai Exceliä hyödyntäen. Laadullisen aineiston tulosten havainnollistaminen on tärkeää: keskeisistä tuloksista voit piirtää kuvia, laatia kaavioita tai havainnollistaa niitä sanapilvillä. Suoran sitaatin poimiminen aineistosta on myös tulosten havainnollistamista, kun se hyvin kiteyttää oleellisen tuloksen. Huomio kuitenkin, että vastaajan anonymiteetti säilyy eli, että yksittäinen suora lainaus ei paljasta henkilöä.

Tuloksia peilataan tulososassa ja pohdinnassa raportin tietoperustaan joko viitaten tietoperustan lukuun tai alkuperäiseen tietoperustan lähteeseen. Jos tietoperusta tukee tulosta, käytä lukuun viitattaessa merkintää (ks. luvun nro), esimerkiksi (ks. 2.2). Jos tulos poikkeaa tietoperustasta, käytä merkintää (vrt. luvun nro). Viittauksissa sinua auttaa huolella laadittu peittomatriisi. Poikkeamat tietoperustan oletuksista on aina syytä tarkistaa, jotta virheiden mahdollisuudet tulevat eliminoitua.

Toisaalta kaiken tutkimuksen ajatuksena on tuottaa jotakin uutta aikaisemmissa tutkimuksissa havaittuun. Poikkeamat tietoperustasta saattavat antaa viitteitä käytetyn mallin tai teorian vanhentumisesta, jolloin jatkotutkimusehdotuksiin voidaan kirjata huomio lisätutkimuksen tarpeesta.

2.5 Pohdinta

Pohdinta-lukuun sisällytä

- tulosten tarkastelu yhteenvedona
- tuloksiin perustuvat johtopäätökset ja niihin perustuvat kehittämisehdotukset
- tulosten peilaaminen tietoperustaan
- tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys
- jatkotutkimusehdotukset
- oman opinnäytetyöprojektin ja oppimisen arviointi.

Tutkimustyyppisen opinnäytetyön Pohdinta-luvun keskeinen sisältö on luotettavuus- ja eettisyyspohdinta. Etenkin määrällisen tutkimuksen luotettavuutta käsitellään käsitteiden pätevyys eli validiteetti ja luotettavuus eli reliabiliteetti avulla. Kyseisiä käsitteitä voi soveltaa myös laadullisen tutkimuksen luotettavuuden pohdintaan, joskin laadullisen tutkimuksen luotettavuutta käsitellään usein uskottavuuden, merkityksellisyyden ja toistettavuuden käsitteiden avulla.

Hyödynnä Pohdinta-luvun laatimisessa myös ohjetta Raportointiohje pitkille raporteille ja opinnäytetyölle (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022, 4–5).

2.6 Lähteet

Lähdeluetteloon kootaan aakkostettuina kaikki käytettyjen lähteiden tiedot. Muista hyödyntää myös menetelmälähteitä. Lähdemerkinnöissä noudata Haaga-Helian kirjaston LibGuides-opasta Lähdeviittaamisen tueksi (Haaga-Helian kirjasto- ja tietopalvelut 2022).

2.7 Liitteet

Tutkimuksellisen opinnäytetyön liitteisiin tulee tyypillisesti

- saatekirje ja muistutusviesti
- kyselylomake tai haastattelurunko
- tilastollisia analyysitaulukoita tai isoja kuvia.

Liitteisiin ei tule varsinaista aineistoa eli ei esimerkiksi havaintomatriisia, täytettyjä lomakkeita, dokumenttiaineistoa tai litteroituja haastatteluja. Jokainen liite numeroidaan ja otsikoidaan tyylillä H2 Unnumbered. Liitteen ulkoasu ja teksti voi muuten poiketa opinnäytetyön tyyleistä esimerkiksi rivin-

välin, kirjasinkoon ja -lajin osalta. Uusi liite alkaa aina uudelta sivulta, mutta yksi liite voi olla useamman sivun pituinen (esimerkiksi kyselylomake). (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022, 5.) Huomaa kuitenkin, että kaikki aineistot on säilytettävä, kunnes opinnäytetyö on tarkastettu. Lisäksi tarkastusta varten aineistot pitää pyydettäessä luovuttaa työn arvioijille.

Lähteet

Opinnäytetyökoordinaattorit 2022. Raportointiohje pitkille raporteille ja opinnäytetyölle. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Luettavissa: https://www.haaga-helia.fi/sites/default/files/file/2022-01/raportointiohje_pitkille_raporteille_ja_opinnaytetoille_2022.pdf. Luettu: 26.1.2022.

Haaga-Helian kirjasto- ja tietopalvelut 2022. Lähdeviittaamisen tueksi: Tekstiviitteet ja lähdeluettelo. Luettavissa: <https://libguides.haaga-helia.fi/lahdeviittaamisen-tueksi/tekstiviitteet-ja-lahdeluettelo>. Luettu: 26.1.2022.

Liitteet

Liite 1. Perinteisen raportin rakenne tutkimuksellisessa opinnäytetyössä

<p>Kansi, tiivistelmä ja sisällys</p>
<p>Johdanto</p> <ul style="list-style-type: none"> – yleisjohdanto – tavoitteet, tutkimuskysymykset tai tutkimustehtävän asettelu, rajaukset sekä peittomatriisi – keskeisten käsitteiden määrittely (käsitteet, jotka esiintyvät työn nimessä, avainsanoissa tai ongelmanasettelussa) – raportin rakennetta ei ole tarpeen esitellä, jos kyseessä on normaali rakenne (se käy ilmi sisällyksestä).
<p>Tietoperusta</p> <ul style="list-style-type: none"> – oman aiheen kuvaaminen hyödyntäen aikaisempia tutkimuksia, teorioita ja malleja viitaten ammattikirjallisuuteen ja muihin lähteisiin (esimerkiksi lait, asetukset ja viranomaisohjeet) – mahdollinen yhteenveto tietoperustan kokonaisuudesta.
<p>Empiirinen osa</p> <ul style="list-style-type: none"> – kohde – tavoite, ongelmat ja kehittämistehtävä – menetelmävalinnat perusteluineen – toteutus- tai työtapakuvaukset – käytetyt analysointimenetelmät ja -ohjelmat – vastaajien taustatiedot (aineiston kuvaus) – tulokset – yhteenveto (ei aina välttämätön, katso Pohdinta, tulosten tarkastelu).
<p>Pohdinta</p> <ul style="list-style-type: none"> – keskeisten tulosten tarkastelu – tutkimuksen luotettavuus – eettiset näkökohdat – johtopäätökset sekä kehittämis- ja jatkotutkimusehdotukset – oman opinnäytetyöprojektin ja oppimisen arviointi.
<p>Lähteet</p>
<p>Liitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> – saatekirje – kysely- tai haastattelulomake – analyysituloksia.